

SZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz kordua: Vidékre postán szállítva:
Egész évre... 84 korona Egész évre... 96 korona
Negyedévre... 21 korona Negyedévre... 24 korona
Egyes szám ára 30 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Nagyvárad, Szilágyi Dező-utca 5. Telefon 263.

A szerkesztőség kéziratok vizs. Előfizetések és hirdetések a száadására nem vállalozik. Kiadóhivatalhoz intézendők.

Megkezdí működését a földosztó bizottság.

A megyét körzetekre osztották. Helyszini tárgyalások. A békéltető-bizottság permanenciában marad.

Szabó István gazdasági miniszter tegnap hivatalosan tudatta a vármegyével, hogy a vármegye területére felállította a földosztó-bizottságot. Ez a bizottság áll egy jogászból, egy mérnökből és egy gazdaszból. A felállításáról szóló miniszteri értesítést dr. Bárdos Imre ügyvéd hozta a kormánybiztos részére. Dr. Bárdos egyúttal tagja az első bizottságnak, rajta kívül még dr. Czeglédy Miklós és dr. Fekete Ferenc ügyvédek kaptak megbízást.

A vármegyét 43 körzetre osztották fel a körzetekben 25-30 bizottság fogja legálisan elintézni a helyszinen a hatalmas földosztási kérdést. Természetesen nem mindenütt egyszerre indulnak meg a tárgyalások hanem gazdasági szempont fogja a sorrendet eldönteni.

Valamennyi bizottságot kiegészítenek egy-egy gazdaszal és mérnökkel. A nagyfontosságú esemény egyszerű regisztrálása mellett sem mulaszthatjuk el felhívni a gazdaegyesületek figyelmét arra, hogy életbevágó érdekeik igazságos képviselőit szakemberekről gondoskodjanak.

A földreform most jutott el igazán a megvalósítás stádiumába, most kell tehát a mérnök és a jogász mellé egy olyan embert adni, akinek kisujjában van a valódi többtermelés gyakorlatilag is. Ha most elméletekkel nyomorítják agyon a földet, akkor tiz esztendőre vagy egy emberöltőre tönkre tehetik Magyarország agrárkulturáját. Mérnököket a földmérési felügyelőség fog delegálni. Az ő szerepük is kiválóan fontos. De ismételjük: itt a gazdaszra vár a döntő szerep.

A helyszini tárgyalásoknál a közérdek képviselője talán minden faluban égignőtt magánambíciókba fog átközni. Ennek a földosztó bizottságának hatalmas elokvenciára, népismertetre, bánásmódra és nem kis erkölcsi erőre van szüksége, hogy a lokális és családi viszályok örvénye között bátran és megalkuvás nélkül vigye keresztül a nagy reformot. Ki kell elégitenie a népet és meg kell valósítania a reform szociális principiumát: a többtermelést.

Az eddigi békéltető bizottság

a törvényes és végleges bizottság működése mellett sem zárja be ajtaját a peres felek előtt. A Nemzeti Tanács kebeléből delegált tagok ezután is átveszik a kérelmeket, de csak az egyszerűbbeket. Végleges határozatot azonban csak földosztó bizottság hozhat kint a helyszinen.

A földosztó bizottság akciójára, jellegére, határozataira a nép számára az ideiglenes bizottság vezető helyéről a következő

általános tájékoztatást

kaptuk:

A földkérdést ideiglenesen rendező intézőbizottság közli, hogy a mai napon megérkeztek a népgazdasági miniszterium közegei, akik a földreform törvényt a helyszinen fogják végrehajtani. Müködéüket pár napon belül meg is kezdik. Egvelőre egy bizottság érkezett, azonban számuk rövid időn belül a megye szükségletéhez képest kifog egészülni.

Teljesen bizonyos, hogy négy héten belül a földreform végrehajtása minden érdekelt községben meg fog történni.

A földművelő nép összes igényei a leg-sürgősebben és egyszerre lelkiismeretes elbírálás alá kerülnek és így felesleges bármiféle sürgetés vagy küldöttségjárás. A békéltetőbizottsághoz beadott kérvények közül a legegyszerűbbeket, ahol helyszini megvizsgálás nem szükséges, a bizottság még letárgyalja. A bonyolultabb ügyeket azonban a miniszteri bizottság a helyszinen fogja elintézni.

A bizottság felkéri a földművelő népet, hogy kizalommel és türelemmel várja be a helyszini elintéztést. Addig is országos érdekből

a szükséges mezeti munkálatokat egyelőre munkabér fejében okvetlenül végezze el.

Ha a föld műveletlen maradna, ez országos csapást jelentene, de magának a népnek érdekét is sértené, mert a földreform értelmében a föld túnyomó része rövid időn belül ugy is a nép kezébe kerül.

Technikai kivétel.

A miniszterium által kiküldött bizottság kiszáll a körzetekbe és minden községben

megalakítja a birtoktanácsot. Ez a bizottság pár nap-alatt összeállítja információk és telekkönyv alapján a felosztandó földeket és összeírja az igényjogosultakat. Az adatok megállapítása után tárgyalást tart, amelyen legális határozatot hoz.

Virul a bőruzSORA.

Váradról a vidékre viszik a bőroket.

A háboru alatt tudvalevőleg csak az tudott cipőt csináltatni, akinek elég lövedelme volt ahhoz, hogy bármi árat megfizessen érte. Így emelkedett a cipő ára 400-500 koronára. A cipőkereskedők kirakatai üresen állottak, vagy primitív facipők, papucok és más efféle dolgok voltak, de óriási árért, megbízható jó vevőknek mindig került finomabb cipő is.

Az iparosok a magas árakkal szemben arra hivatkoztak, hogy bőrt nem rendelkeznek, csak a legmagasabb uzSORAARON, lánckereskedőktől.

Positiv adatokat szereztek, hogy amíg a Bőrközponttól a szakiparosok egyáltalán nem kapnak bőrt, különösen talpat, addig a lánckereskedőktől mindenféle bőroket, bármily mennyiségben lehet szerezni, persze olyan áron, hogy a cipésznek 250-300 koronába kerül egy pár cipőhöz való anyag.

Bőr pedig ma is van Nagyváradon, ha nem is elég, de tekintélyes mennyiségben. Ugy látszik, a hatóságok is van tudomása arról, hogy bőrkészletek vannak Nagyváradon egyes kereskedőknél, nagyobb iparosnál, sőt egyik másik kisiparosnál is.

A bőrkészletek bejelentését az illetők nem teljesítették és ez erősebb eszközök igénybe vételére készítette a hatóságot.

Megkezdtek a bőrkészletek felkutatását, csak hogy fordítva csinálták a dolgot.

A detektívek elindultak a bőroek felkutatására, de a kutatást a legszegényebb kisiparosoknál kezdték, természetesen igen kevés eredménnyel.

Ez azonban alkalmat szolgáltat arra, hogy a nagyobb készlettel bíró iparosok és kereskedők kellő biztonságba helyezték készleteiket.

Különbben nyíltan beszélnek a város szak-köreiben, hogy nagymennyiségű bőr kerül ki állandóan Nagyváradról a vidékre. A vidéki cipész- és csizmadia iparosok egyenesen abból a célból jönnek be Nagyváradra, hogy bőrszükségeiket beszerezzék. Az illető vidéki iparosok kellelőleg tájékozva vannak arról a kávéházról, kereskedőkről és iparosokról, ahol uzSORA áron beszerezheti a bőrt. Szinte szilárdan megállapított „árfolyam” szerint dolgoznak a bőruzSORások. Egy kiló talp 130-150 korona; egy quadrát box-bőr 60-70 korona. És ilyen árak dacára is igen sok bőr kerül ki a vidékre.

Varrógép, gramafon és kerékpár, valamint az ehhez szükséges alkatrészek nagy raktára. Villamos csillárak és világítási felszerelési cikkek. A fenti áruk javítása.

Mocsári Sándor és Tsa.

Műhely: Szent János-u. 22. Telefon: 532.
Iroda és raktár: Zöldfa-u. 8. Telefon: 1404.

Villany, vízvezeték-szerelő, bádogos, lakatos, bronzműves, fémcsiszó és nikkelező. Vállal uj berendezéseket és javításokat.

Csucsát újra lövi a román tüzéség.

Tegnap éjjel még bizonytalan volt a magyarkeleti összeütközés eredménye. Ma már pozitív jelentés van kezünk között, amely kiemeli, hogy ezt a támadást is visszaverjük. Emellett egy fájdalmas részlete is van a jelentésnek. Csucsát, a békés polgárok házáit ismét tűz alá vette a román tüzéség.

Csucsán nincsenek csapatok, a községben megriadt polgárok élnek, akik borzadva élik át ennek a provokált határvédelemnek minden háborús szenvedését. A kárról a rövid jelentés nem nyújt adatokat, de bizonyos, hogy ez a tüzéségi munka nem demonstráció és súlyos áldozatokat követel.

A 39. dandárparancsnokság összefoglaló jelentése ezeket mondja:

Nagyvárad, febr. 22. A tegnap jelentett magyarkeleti harcokban a románokat visszaverjük. A román tüzéség tegnap Csucsra községre több lövést adott le nehéz ütegekből. Egyébként a helyzet változatlan.

Az elfogott gárdakapitány Váradon.

Pénteken délelőtt Aradon letartóztatták az ottani román nemzeti gárda parancsnokát Lupuca volt 33 ezredbeli kapitányt. A százados ellen Benedek honvédelezredes, aradi állomásparancsnok a magyar állam elleni

izgatás, a magyar állam ellen magyar pénzen folytatott toborzás és más politikai vétések címén adott ki elfogatási parancsot, amelyet Andreocourt francia tábornok is jóvá hagyott.

A letartóztatott századost azonnal kihallgatták és mert meg akarták védeni az esetleges inzultusoktól, átkísérték Nagyváradra Nebowiczky alezredeshez, a volt kolozsvári nemzetőrség parancsnokához. Mellékelték az összes iratokat és a kihallgatásnál felvett jegyzőkönyvet is.

Lupucát Nagyváradon nem hallgatták ki, csupán kioktatta Nebowiczky alezredes, hogy mivel tartozik a magyar államnak és felvilágosította az elkövetett kihágások büntetőjogi oldaláról.

A gárdakapitányt még tegnap Szegedre kísérte Képes százados, ahol a kerületi hadbíróóság a néptörvények alapján vizsgálja meg az ügyet és hoz ítéletet Lupuca fölött.

Új magyar-román nemzetőrséget

állítottak fel Bélben. A kerületi parancsnok intézkedésére itt is leszerelték a tisztán román gárdát és helyette magyar-román nemzetőrséget szerveztek. Az új őrség 15 magyar és 15 román nemzetőrből áll. A járásban nyugalom van.

Holnap szétosztják az ügyvédek segélyét.

Ma lesznek a kamarai választások.

Senki nem remélte azt, hogy ebben az országban, ahol mindig jogászok vitték a vezetőszerepet, az ügyvédi kar valamikor is az állam anyagi segélyére fog szorítani. Igaz, hogy jókai jurátusai öt pengőért dolgoztak havonta, de már a kis ügyvédbajtár belekerült egy olyan exkluzív társadalmi élet bűvkörébe, ahonnan nyilegyenes utak futottak föl a táblabírák, országnagyok, udvari méltóságok csucsai felé.

Először a háború durva reálitása, azután a forradalmi rend új gazdasági alapjai rántották ki a talajt ezek alól a szellemi munkások alól. Irigylt függetlenségüket, elvitatlan sokoldalúságukat gyökerében támadta meg a szociális rend s óriási klienturájuk összeomlása pillanatában segítségért nyújtották ki kezüket, a pénzügyminiszter felé.

Dr. Szende Pál pénzügyminiszter átérzte a válságos helyzet tragikus indokait és nem zárkózott el az ügyvédi kar momentán segítségére elől. Országosan szervezték az ügyvédi Kamarák azt az akciót, amelynek gerince a hadbavonult s a háboruban károsult ügyvédek talpraállítása volt.

A nagyváradai kamarához közel 150 hadbavonult ügyvéd nyújtotta be kérvényét, amelyben pénzbeli támogatást kértek arra az időre, amíg újra felvehetik régi klienturájukkal reménytelen nexusait, vagy pedig új foglalkozás után nézhetnek.

A Kamara vezetősége sikeresen szor-

galmazta a pénzügyminiszternél a kérdés elintézését és tegnap

értesítette a pénzügyminiszter a Kamarát, hogy tagjai részére 344.000 koronát utalt ki.

Erre az összegre körülbelül százötvenen reflektálnak. A miniszter csupán annyi direktívát állított fel a szétosztásra vonatkozólag, hogy 2-4-6-8 és 10 000 koronás segélyek adhatók.

A segély parcellázása merő véletlenségből összeszik az új kamarai választásokkal, amelyet ma délelőtt tartanak meg a kamarában. A választási aktus tenorját a hadviselt ügyvédek Szabadszervezete diktálja. Tagjai között két hivatalos listára kering. Az egyik a tisztikart a következőkből kívánja összeállítani: Elnök Thury Kálmán. Alelnök Kiss Döme. Titkár dr. Ney Pál. Ügyész dr. Szacsavay Ákos, Helyettes ügyész dr. Várdi Odön. Pénztáros dr. Stern László.

A második tiszti lista csupán a pénztáros személyében kíván változtatást, amelyben erre a helyre dr. Réthy Ignácot jelölték.

A választmányt a listán így állítják össze: I. lista: dr. Böszörményi Andor, dr. Fehér Adolf, dr. Fleischer Béla, dr. Kovács Zsigmond, dr. Krüger Jenő, dr. Láncai Jenő, dr. Medvigy Gábor és Mihály, dr. Poynár Özséb, dr. Rozvány Jenő, dr. Váli Péter és dr. Zigre Miklós. II. lista: dr. Fássy Lajos, dr. Stokker József, dr. Perczel Adolf, dr. Fehér Adolf, dr. Krüger Jenő, dr. Láncai József, dr. Medvigy

Gábor, dr. Rozvány Jenő, dr. Stern László, dr. Olasz Béla és dr. Kotzó Jenő.

Kötelező eskütétel.

Az ügyvédi kamarához indítványt terjesztettek be, amelyben az aláírók kérik, hogy a kamara valamennyi ügyvédtől vegye ki a magyar köztársaságra az esküt. Mint értesültünk, ez az indítvány szövegére kerül a mai új közgyűlésen és a budapesti kamara határozatát fogják érvényre emelni.

Eszerint tehát azok a hadbavonult ügyvédek,

akik nem hajlandók elismerni a magyar népköztársaság szuverenitását, a segélyben nem részesíthetők.

A segélyt egy külön bizottság osztja szét holnap. Ezt a bizottságot részben a hadviseltek, részben az új választmány fogja delegálni.

Az Általános Takarékpénztár évi közgyűlése.

Az Általános Takarékpénztár tegnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlését. A kitűnő hírű 17 év óta lenálló takarékpénztár, a legnehezebb háborús évben is olyan szép eredményt ért el, hogy dacára a megszorított kiadásoknak és tisztviselői fizetéseknek, dacára a forradalom után bekövetkezett általános pangásnak és a pénzbőség okozta üzletbírányoknak, a múlt évvel magasabb osztalékot tud fizetni a részvényeseknek. A magasabb osztalék fizetéséért emeljük ki, mert tudvalevőleg a pesti nagy intézetek ez évi osztaléka a tavalyinál jóval alatta fog maradni.

Ez az intézet óvatos és mégis bátor közgazdasági érzékkel való vezetésének eredménye, amely minden kalandos és bizonytalan vállalkozást távol tartott a takarékpénztártól, de viszont egy gazdasági területet sem hagyott kiaknázatlanul. Löwinger József vezérigazgató és dr. Adorján Armin az intézet jogtanácsosa mint a vidéki pénzügyi szakemberek két elismert tekintélye fáradságtalan munkássága alapozta meg a múlt év eredményét is.

A közgyűlést Werner Kálmán megyei árvászéki elnök, igazgatósági elnök nyitotta meg, aki a jegyzőkönyv vezetésére dr. Adorján Armin jogtanácsost, annak hitelesítésére pedig Máthé Lajos, Középegy Kálmán részvényeseket kérte fel. Löwinger József vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság évi jelentését, melyet a közgyűlés a felügyelőbizottság jelentésével együtt egyhangúlag elfogadott és a felmentést megadta.

A közgyűlés a tartalékalapra 6343 korona 20 fillért fordít, mellyel a tartalékalap 117 000 koronára emelkedett. Osztalékra részvényenként 8 koronával 40 000 koronát ad, igazgatósági, felügyelő bizottsági igazgatói jutalékra 9600 koronát, tisztviselői jutalékra 3000 koronát, jótékony célra 1000 koronát, leírásra 15.981 korona 40 fillért és jövő évre marad átvitel gyanánt 1053 korona.

A közgyűlés ezután a felügyelő bizottság tagjait szintén egyhangúlag megválasztotta: Szűcs Géza városi főszámvivőt (elnök), Pollák Pál, Wégnér Mór és Farkas István részvényeseket és betöltötte a választmány-

KÉPKERETEKET

művészi kivitelben szakszerűen csakis

KORNVEISZ

képheretező készít. Rákóczi-ut 15. szám.

Épület üvegezéseket és javításokat olcsón és pontosan készít. Weiszlovits temetkezési vállalat mellett.

ból kilépett tagok helyeit is a következőkkel: Czillér Imre, Engel Ignácz, Neuländer Mihály, Rosinger Péter, Roth Henrik, Szántó Dezső, Székely Sándor, Weisz József, Gitye József, Goldberger Sándor és Weinberger Herman.

A közgyűlés ezután véget ért. Az osztályok már holnapról fogva fizeti az intézetet.

Nagyvárad kereskedők és iparosok az árdragító törvény ellen.

A maximális árak és központok megszüntetését kérik.

A nagyvárad kereskedők és iparosok a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére tegnap délután népes értekezletet tartott. Az értekezlet Moskovits József dr. kamarai elnök nyitotta meg, aki rámutatott, hogy a kereskedelem évek óta korlátozott szabadsága után, a korlátok megszüntetése helyett újabb és újabb korlátozások érik a kereskedőket. Most legújabbban megjelent az árdragítókról alkotott néptörvény, amelynek intenciói kétségtelenül helyesek, azonban féltő, hogy azt a célt, amelyet szolgálni kíván nem éri el. A zűgkereskedelmet a törvény példátlanul szigorú intézkedései sem fogják megakadályozni káros működésükben.

Dr. Oláh Béla titkár ismertette ezután az árdragításról szóló néptörvényt. Indítványozza, hogy a kereskedők és iparosok a kamara útján irjanak fel a kormányhoz a hiányok pótlása, illetve a sérelmes intézkedéseknek esetleg a végrehajtási rendelethez való módosítása iránt. (Általános helyeslés.)

Flegmann Armin kéri, hogy az ügyvel kapcsolatosan irjanak át az árvizsgáló bizottsághoz, hogy a megállapított irányárakat vizsgálják felül és azokat a mai viszonyokhoz képest állapítsák meg.

Dr. Oláh Béla rámutat, hogy az értekezletnek tárgya az ármaximálás megszüntetésének kezdeményezése is. Előadja, hogy a kamarai titkárok múlt heti értekezletén Méhely államtitkár közölte, hogy a kormánynak szeptemberre szándéka a kereskedelem teljes szabadságát visszaállítani és megszüntetni nemcsak a maximális árakat, hanem a központokat is és minden a kereskedelem szabadságát korlátozó intézkedést.

Természetesen csak helyes, ha a kereskedelmi és ipari érdekeltségük maguk is kérik az intézkedések mielőbbi megtételét s annak nincs semmiféle akadály, hogy Flegmann indítványa értelmében a helyi árvizsgáló bizottságot az irányárak felülvizsgálására kérjék. Meg kell keresni ezenkívül majd a törvényhatósági néptanácsot, hogy az újonnan alakítandó árvizsgáló bizottságba megfelelő számú kereskedőt és iparost vegyenek fel.

Hegedűs János, Megyeri Ferenc, Popper Ákos, Grünwald Jenő, Illyés Dániel és Sztrill Ferenc hozzászólása után az értekezlet a javaslatot egyhangulag elfogadta.

VILLAMOS VASALÓK és FŐZŐK
megérkeztek, remekszép üvegesillárok
mindennemű villamos vezetékek és
égők legolcsóbb napiárban szereltetnek
STERN VILLAMOS VÁLLALATA
Szt.-János-u. 20. Telefon 556.

Nagyvárad semleges zónába fog esni

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) (Szikratávirat New-yorkból.) A szövetségesek haditanácsa elhatározta az erdélyi semleges zónának megállapítását, amely véget fog vetni a magyarok agresszivitásának a román lakossággal szemben. Szakértők fogják megállapítani ezt a semleges zónát, amelyet sem a magyarok, sem a románok nem szállhatnak meg. E szikratáviratból következtetni lehet több olyan magyar város, így Nagyvárad jövőbeni sorsára nézve is, amelyeknek még mindig tartani lehet a román megszállás veszedelmétől. A létesítendő semleges zónába kétségtelenül bele fog esni Nagyvárad is.

Néptörvény az ellenforradalmárok internálásáról

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) A mai minisztertanács néptörvényt fogadott el a forradalom vívmányait veszélyeztető egyének rendőri felügyelet alá helyezéséről és őrizetbevételéről. A néptörvény az 1919. évi XIX. néptörvény címét viseli, két szakaszból áll és kimondja, hogy olyan egyének, kik a néphormány érdekei ellen véte-

nek, a forradalom vívmányait veszélyeztetik, akiknek cselekményei a közrend és közbiztonságra nézve aggályosak, akár lakóhelyükön, akár az ország más községében rendőri felügyelet alá helyezhetők, illetőleg szigorú őrizet alatt tarthatók. A törvény kihirdetésének napján lép életbe.

A Románia és Csehország közötti zóna ügyét újból tárgyalják.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) (Szikratávirat Párisból.) A szövetséges és társult hatalmak képviselői Pichon külügyminiszter elnöke alatt ülést tartottak, amelyen a Románia és cseh-szlovák köztársaság között létesítendő közbeeső zónának kérdését a versaillesi legfőbb haditanácshoz visszautalták.

A bajor sovjet köztársaság elnöke.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) Münchenből jelentik: A városban kikiáltották a munkások, parasztok és katonák tanácsának diktaturáját. A bajor tanács köztársaság elnökévé Simont, a katonatanács tagját nevezték ki.

A minisztertanács elhatározta Lukasic és Windischgrätz letartóztatását.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) A Politikai Híradó jelenti: A mai minisztertanács elhatározta, hogy a Bécsbe szökött Lukasic altábornagy és a Svájcban ellenforradalmi célzattal tartózkodó Windischgrätz herceg letartóztatása és kiadása iránti eljárást haladéktalanul folyamatba teszi.

A birodalmi kormány rendcsináló sereget küld Bajorországba.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A birodalmi kormány kijelentette Weimárbán, hogy nem ismeri el a bajor tanács köztársaságot és rendcsináló sereget küld Bajorországba. Németország beláthatatlan események előtt áll.

Kunfi nyilatkozata a Morning Postban.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) A Morning Post berni tudósítás alapján „A magyarok keserű panasza” címmel Kunfi Zsigmond miniszter hosszabb nyilatkozatát közli. A nyilatkozatban a miniszter hangsúlyozza, hogy a mostani kormányban egyesült három politikai párt a háború egész ideje alatt németellenes politikát követett és állandóan tiltakozott a nemzetiségek elnyo-

mása ellen.

A miniszter megállapítja nyilatkozatában, hogy a magyar kormány és a magyar nép teljes egészében elfogadja Wilson elnöknek az önrendelkezési jogról hirdetett programját, végül pedig kijelenti, hogy a magyarság bizik az angol közvéleményben és reméli, hogy ez megvédi Magyarországot új demokráciáját.

A Romanul nem jelenhetett meg.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) A nagyszebeni román kormány hivatalos lapja, az aradi Romanul a mai napon már nem jelenhetett meg, mert a magyar kormány gyalázó, a köztársaságot, a magyar kormányt és a szociálistákat támadó lapnak szedéséit a kizárólag román ajku szedők megtagadták. A lap főszerkesztője, akinél ma éjjel házkutatást tartottak, elmenekült.

TELEFON 632.

BERLINER LAJOS

TELEFON 632.

kárpitos- és diszitőüzletét ismét megnyitotta.

S ZALÁRDI-UTCA 9. SZÁM.

(ROSENZWEIG-PALÓTA)



A Tisza-család karhatalmi segítséget kért.

Belöttek az intéző ablakán.

Cesztről a Tisza család felzaklatott otthonából tegnap a biharmegyei Nemzeti Tanácshoz azzal a kéréssel fordult Töpler gazdasági intéző, hogy a Nemzeti Tanács küldjön ki karhatalmat, mert a Tisza kastélyban nincsen biztonságban az életük.

Ladányi József elnök azonnal felhívta telefonon a geszti Nemzeti Tanácsot és információt kért az ottani viszonyokról.

Kérdésére azt a feleletet kapta, hogy a geszti uradalmat nem fenyegeti semmi veszély, a nép hangulata egyáltalán nem ellenséges a Tisza családdal szemben. Csak az történt, hogy az intéző házának kerítését, amely eddig elzárta az utat, a nép elakarja hordatni, hogy a közlekedés akadálytalanul

legyen lebonyolítható.

Valószínűleg ebből eredt a konfliktus az intéző és a parasztok között. Töpler úgy látszik nem akarta megengedni, hogy a kerítést bántás és valamelyik haragosa ezért pénteken este belötte az ablakán.

Nem Tiszáékhoz, hanem Töpler intézőhöz lóttek be tehát, az utat elzáró kerítés miatt. Egyébként Geszten senki sem gondol arra, hogy a sok fájdalomtól sujtott és megtört Tisza családot bántalmazza.

Eddig szólt a geszti Nemzeti Tanács jelentése.

Ladányi József a jelentést tudomásul vette és úgy intézi el a kérdést, hogy utasítást fog adni a kerítés lebontására.

Városi kórház

a honvéd tüzérlaktányában.

Nem építenek új megyei közkórházat.

A Nagyváradon felállítandó városi kórház kapcsán említettük, hogy a városi tanács megbízásából dr. Berkovits René v. tb. főorvos felutazott Budapestre, hogy a hadügyminiszterrel a katonai járványkórház megfelelő árban való átbecsátásáról tárgyaljon.

Remélhető, hogy a tárgyalások folyamán a kérdés megoldást nyer.

Tekintettel továbbá arra, hogy a szakértő férfiak a katonai járványkórházat nemcsak azért, mert nem átálló jellegű épületekből, hanem fabarakokból áll, hanem még azért a kórház területének fekvéséért sem tartják megfelelőnek.

Igy merült fel az az újabb egészséges eszme, hogy kérje a város az óriási és teljesen új honvédtüzérlaktanya telepét és épületeinek átengedését kórházi célokra. Itt nemcsak modern, ideális kórházat lehetne be rendezni.

Dr. Berkovits René megbízatása arra is kiterjedt, hogy a honvédtüzérlaktanya átengedését kérje egy nagyszabású városi kórház céljaira.

A Népülési miniszteriumban, ahol a város öhaját és tervét vázlatosan Berkovits René részletesen előterjesztette, az eszmét és tervet jóindulattal fogadták s kilátásba helyezték, hogy annak kiviteleit Nagyváradnak készséggel elősegítik.

A kedvező szituációk folytán dr. Berkovits René főorvos már hozzá is látott egy részletes elaboratum kidolgozásához s a vonatkozó tervezet kellő formába öntéséhez, amelyet legközelebb a Néptanács elé terjeszt.

A fővárosi illetékes körök igen helyezik, hogy Nagyvárad városa a városi kórház végleges elhelyezésére törekszik.

Valószínűleg ez adta az impulzust arra a legújabb mozgalomra, amely Bihar megye vezetőkarában indult meg s a megyei köz-

kórház építésének régen vajudó kérdését oldaná meg.

Szakkörökben régen tisztában vannak azzal, hogy az új megyei kórházat elhibázott dolog volna a drága pénzben e célra megvásárolt területre építeni. Nemcsak azért, mert Kórház-utca végén messze volna az új közkórház, hanem azért sem, mert meredők hegyoldalra nem való a kórház.

Mivel pedig a tervbe vett városi kórház mellett nem is szükséges egy második közkórház Nagyváradon, legmegfelelőbbnek tartanak, ha teljesen elejtették az új megyei kórház építését.

A kérdés ilyen megoldása esetén nemcsak az új megyei közkórház építése, fenntartásának költségeitől szabadul meg, hanem eladás útján visszakapja az új kórház céljaira megvásárolt Diósy-féle szőlő vételárát.

Megkérdeztük ezen tervre nézve Rimler Károly polgármester véleményét, aki a kórház-kérdés ilyen megoldását egészséges, jó eszmének mondta. A város nem kíván a vármegyétől semmi hozzájárulást. Viszont Bihar vármegye is jól jár, mert a kórház helyének eladásából befolyó összeg és a kórházfenntartás terheinek megtakarításából olyan tőkéhez jut, amelyből jórészt rendezheti a vármegye közegészségügyét s a megye nagyobb községeiben már régen nélkülözött kórházakat felépítheti és berendezheti.

A legközelebbi jövő megmutatja, hogy miként sikerül ezeket a fontos közegészségi kérdéseket megoldani.

* Nínevezések a vármegyében. Dr. Katz Béla főispán kormánybiztos Vaskóhára anyakönyvvezetővé Zigre Tivadár kerpenyédi jegyzőt, Rézbányára anyakönyvvezetővé Blága János biharlonkai körjegyzőt; Weisz Ábrahám érmihályfalvai helyettes irodatisztet irodai segédtsített; Palatus Ferenc község irnokot Okányba; Száva Sándor mezőpetrdi tanítót Mezőpeterdre helyettes anyakönyvvezetővé; Papp Elekét biharifégyháza anyakönyvvezetővé és Molnár Ferencet Cséhtelekre helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

A Néptanács

első érdemleges gyűlése.

A forma szerint első ülését már megtartotta Nagyvárad-város Néptanácsa, a reája váró fontos feladatok betöltése most következik az első érdemleges ülésen, a melyet dr. Katz Béla kormánybiztos most tűzött ki.

A Néptanács ülése csütörtökön, február 28 án délután 5 órakor lesz a városháza bizottsági termében.

Az ülés valószínűleg belenyulik az éjszakába, annyi fontos és közérdekű dolog kerül elintézésre.

Elsősorban megalakítják a különböző szakbizottságokat.

Legfontosabb, az egész város közönségét közelről érdeklő kérdés lesz a villamos vasút tarifaemelés ügye, amely már egy év óta húzódik. Ezen kérdésnél bizonyára lesznek érdekes felzólalások.

Sorra kerül Gerő Ármín főkapitány, valamint több városi alkalmazott nyugdíjazása.

A lakáshivatal elnöki állásának betöltése szintén szőnyegre kerül ezen az ülésen.

MEGNYILT
a **BÉMER-TÉREN**
PÖLÖSKEY és NAGY

fővárosi mintára berendezett

HÖLGYFODRÁSZ és MANIKÜR
salonja. Illatszerek és
kozmetikai cikkek külön-
legességének nagy raktára

226

Felemelik a rokkantak nyugdíját.

A rokkantügyi bizottság tegnap délelőtt Eleméry Ferenc elnöklésével ülést tartott, a melyen dr. Berkovits René, dr. Meer Samu, Hubert István, Megyery Ferenc, Meer Imre, Kovács József, Réder Ármín és Csetle József voltak jelen. Az értekezlet elhatározta, hogy egy kéttagú bizottságot küld Budapestre, a népjóléti miniszterhez, hogy a rokkant nyugdíj felemelését szorgalmazza. A rokkantak ugyanis olyan kis összeget kapnak nyugdíj címén, hogy abból még nyomorogva sem tudnak megélni. A bizottság kérni fogja a minisztert, hogy a rokkantilletményt emelje fel annyira, amennyit a munkaelkülek kapnak.

Ez a kéttagú bizottság, amelynek Hubert és Csetle a tagjai, közbe fog járni a rokkantak ruhával való ellátása ügyében is.

Meg tárgyalják még a rokkant szövetkezeti műhely felállítását, illetve a műhely elhelyezésének kérdését is és abban állapodtak meg, hogy a műhely céljaira a Ferenc József huszárlaktanyát kérik el a hadügyi kormánytól. Ennek a keresztülvitelére Eleméry Ferencet, Megyery Ferencet és Meer Imrét küldte ki a bizottság.

Apróbb ügyek elintézése után elhatározták, hogy a rosszul funkcionáló hadigondozó népiroda újászervezésére is javaslatot terjesztenek a népjóléti miniszter elé.

Stern Sándor és György
AUTOMOBIL VÁLLALAT
GARAGE, AUTOMOBIL KELLÉKEK

Személy és teherfuvarozás
Nagyvárad, Mezey M.-u. 1.
Telefon 194.

A jövő hét folyamán fog megjelenni az új bírtokreform törvénye népies és könnyen megérthető átdolgozásban. A kiadomány füzet alakjában a Tiszántúli szerkesztősége által lesz kiadva. Ára 2 korona. Megrendeléseket már most felvesz a Tiszántúli kiadóhivatala.

Dr Pap Koriolán távozni akar a román tanács éléről.

A biharmegyei román nemzeti tanács elnökével, dr Papp Koriolán ügyvéddel beszélgetést folytattunk. Az előző panaszkodott, hogy az eddigi tanácsélet nagyon megviselte idegeit.

— Ugy vállaltam ezt a tiszteletet, hogy mindvégig megőrözm a tárgyalások és az érintkezések alapjául a *harmóniát*. Ezt az alapot veszélyeztetve látom, elkedvetlenit a folytonos torzalkodás és csak azt várom, hogy megfelelő kezekbe tegyem le a vezetést, hogy azonnal távozhassam.

— Akár lesz ebből a vármegyéből Nagyrománia, akár nem, nekünk itt együtt kell élnünk. Egymásra vagyunk utalva. Miért üljük, öljük tehát egymást. Ez nem az én programom. Remélem, hogy rövidesen rendeződnek az ügyek a román tanácsban és akkor én visszavonulok.

Pap Koriolán elhárította a felelősséget az itteni románokról azokért az atrocitásokért, amelyek Erdélyben történnek. Szóba került a sajtó is, amelynek objektivitását kifogásolta.

Megnyugtattuk az elnököt, hogy a sajtó pacifista és magyar, amelynek semmi oka arra, hogy letérjen az objektivitás mesgyéjéről.

Kifosztották özv. Bordé Ferencné villáját. A tetteseket elfogták.

Csütörtökön éjjeli özvegy Bordé Ferencné villájában, amely a Töröklyméről uton van, betörők jártak. Az éjjeli látogatók a villát teljesen kifosztották, elvitték az utolsó butordarabokat is. Sőt, hogy semmi se maradjon, a pincébe is lementek és az ottlevő egyetlen hordó bort is elcipeltek.

Özv. Bordé Ferencné feljelentésére Pap és Juhász detektívek már a legelső helyszíni szemle alkalmával meg is találták azt a nyomot, amely rögtön eredményre is vezetett. A villától ugyanis egy targonca kerekének a nyoma húzódott a szőlőhegyek felé. A kerékvágás mentén haladva, a detektívek egy kiszáradt patakhoz értek, amelynek a medrében félig elásva, félig száradt galyakkal letakarva megtalálták a boros hordót. A keréknymot aztán tovább vezetett egy kis deákaházhoz. Ennek a padlásán ráakadtak aztán az összes butorokra.

A tettesek elfogása volt még hátra, ami délután meg is történt. A betörést Balog János és Balog László követték el, akik a rendőrségen beismerő vallomást tettek. A két betörőt átkísérték az ügyészség fogházába.

Oroszország a központi hatalmakkal szemben kimondta a hadiállapotot.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Pétervárról érkező hírek szerint a moszkvai kormány február 17-én egyhangulag kimondta a bresztlitovszki békeszerződés érvénytelenségét azzal, hogy a moszkvai kormány e naptól kezdve a szerződő hatalmakkal szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát.

Csehországgal egyidőben kezdik meg Magyarországon a bankjegyek lebélyegzését.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Ma délben a pénzügyminiszteriumban Szende Pál pénzügyminiszter elnökletével értekezlet volt, amelyen Papovics Sándor, Teleszky János, Beck Lajos, Ullmann Adolf, Lánczy Leó és Madarassy Beck Gyula vettek részt. Az értekezleten a bankjegyek lebélyegzéséről tanácskoztak. A pénzügyminiszter közölte a Német-Ausztriával létesített azon megállapodást, amely szerint Magyarországon és Német-Ausztriában a bankjegyek lebélyegzését azonnal megkezdik, amint ezt Csehországban is elrendelik. Az értekezlet elhatározta, hogy a lebélyegzést Budapesten az egyes nagyobb pénzügyintézetek, vidéken pedig az egyes nagyobb pénzügyi csoportok fogják végezni.

HIREK

A Ref. Leányegylet fényes teadélutánja.

Életerős társadalmi propagandát indított a protestáns Hadiárvaház alapjára a Ref. Leányegylet. A propaganda tegnap egy különösen sikerült teadélután rendezett a Kath. Kőr disztermében. Dr Szabó Gusztávné, Korbély Ibolyka és dr Erőss István lelkes agitációja előkelő közönséget toborozott a kedélyes délutánra, amelyre a rózsákkal díszített asztalok köré eljött a modern Várad legszebb közönsége.

Régen ringatták el a felzaklatott idegeket kedvesebb hangulatok, mint ezen a disztíngvált hangversenyen. Atillák csillogtak egy percre, könnyű gyöngyház lornyeteket emelgettek finom kis kezek az asztalok fölött, bók, kacagás, parfóm, rózsaszilart közt idegeskedtek a lelkes rendezők, karjukon a béke kis kék szallagával.

Körül az árkádok alatt az asztalokon tea és édességek, az asztalok körül mosolygó hölgyek, akik nem fáradtak el ajánlgatni az uzsonna kártyákat.

A hangversenyt dr Szabó Gusztávné nyitotta meg magas színvonalu beszéddel. Domokos Etus hatásosan szavalt s Aggházy Melinda énekelt egy pár magyar népdalt. Szmazsenka Edit Le Cygne Románcát játszotta hegedűn nagy hatás mellett s a műsort egy sikerült vigjáték fejezte be, amelyben Sulyok Ica, Voronyák Olga, Kazay Maca, Voronyák József, Antusek Antal, Rack Kálmán és Somogyi Gyula nevével kezdte a publikumot.

A teadélután hangversenyét a keresztény társadalom vezetői közül igen sokan hallgatták végig, köztük dr Karácsonyi János püspök, Sulyok István ref., Maternyi Imre ev. esperesek, Csernák Béla ref. lelkész.

Az előadás után őszinte jókedvvel kezdődött meg az uzsonnázás. A jótékony célra tekintélyes összeget eredményezett a teadélután. A propagandát a reformátusok nagy ambícióval vezetik tovább, sorozatos teadélutánokat akarnak rendezni s ebben lelkes támogatásra találhatnak az osztatlan keresztény társadalomban.

* Istentisztelet sorrendje. A római katolikusoknál: A Székesegyházban reggel 6 től fél 8 ig csendes, 9 kor nagymise és egynegyed 12 kor csendes mise. Olasz plebániatemplom: 7, 8, 9 és fél 12-kor vannak szentmisék. Ujvárosi plebaniatemplomban 7, fél 9, fél 10 és 11 kor mondatnak a szentmisék. Váradvelencén 8 és 9 órakor lesz a szentmise.

Reformátusoknál: Olasziban 10 órakor, Ujvárosban 9 kor kezdődik.

Evangélikusoknál: Délelőtt 10 órakor.

* A Népszövetségi Hitelszövetkezet közgyűlését valamint a VII. évtársulatának alakuló gyűlését ma délután három órakor tartja a saját helyiségében. Az igazgatóság a tagokat tisztelettel meghívja. Együttal értesíti a feloszló IV. évtársulat tagjait, hogy a befizetett üzletrészek, valamint a reá eső osztalék kifizetése a következő sorrendben történik: Hétfőn 1—100 ig, kedden 101—200 ig, szerdán 201—300 ig, csütörtökön 301—400 ig, pénteken 401-től azok, akik elmaradtak. A torlódás elkerülése végett kérjük a sorrend betartását.

* A Kath. Legényegylet mulatsága. A nagyváradai Kath. Legényegylet az iparos ösztöndíjjá javára ma február hó 23-án a Kath. Kőr Szent László termében zártkörű táncmulatsággal egybekötött Műkedvelő előadást rendez. Kezdeté pont 4 órakor.

Műsor: 1. Kéler Béla: Ongarische Lustspiel Ouverture. Előadják hegedűn Rottensteiner Sándor, zongorán kíséri Rottensteiner Lajos. 2. Fischer Ch. I.: Az erdei róza. Énekli: a Kath. Legényegylet dalárdája. 3. Kopasz a völgyem, monológ. Előadja Kudar Erzsike k. a. 4. Inczedy László: A nővér. Zenéje Rottensteiner Lajostól. Melodráma, előadja Major József, hegedűn és zongorán kíséri a Rottensteiner testvérek. 5. Zerkovitz: Csalódní fáj. Énekli ifj. Galló János. Zongorán kíséri Rottensteiner Lajos. 6. Kóváry Gy.: Pletyka, párjelenet. Előadják Arnóczy Margitka k. a. és Henn Lajos. 7. Gyóni Géza: Álom a sátorban. Zenéje Árokhaty Bélától. Szavalja Fleisz Károly, zongorán kíséri Rottensteiner Lajos. 8. Halmos András: Az éj. Énekli a Kath. Legényegyleti dalárda.

* A Népszövetségi csoportvezetőket kérem, hogy a farsangi ünnepélyre szóló meghívókat kiosztás végett átvenni sziveskedjenek. Az igazgató.

Hagymási Fülöp

villamosvállalata Péter-utca 1. sz. alatt.

Elvállal villamosvilágítási, erőátviteli berendezéseket, villanycsengő, házitelefons és vízvezeték szerelést. Izléses stíli ampolnák kaphatók. Vidéki munkálatokhoz meghívásra jövök.

Gróf Andrássy Gyula nyilatkozata.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) Gróf Andrássy Gyula volt belügyminiszter Bernből a Magyar Távirati Irodát egy nyilatkozat közzétételére kérte fel, melyben az ország érdekében külföldön kifejtett működését illető támadások ellen tiltakozik. Kijelenti,

hogy minden ellenforradalmi akciót elítél s ha majd a kötelesség hívja, felveszi a politikai harcot. Nyilatkozatát azzal végzi, hogy ha majd az ország saját sorsa felett dönt, ennek a döntésnek feltétlenül alá fogja magát vetni.

Az egész délvidék sztrájkban áll a szerbek ellen.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) Pénteken a szerb csapatok átvették a megszállt területeken a postát, mire a posta összes alkalmazottai sztrájkba léptek s csakhamar csatlakoztak hozzájuk a vasutasok. A megszállt területeken minden forgalom megakadt. Szegeden, Zombolyán és más

helyeken a szerbek a sztrájkoló vasutasokat megkorbácsolták, erre a vasutasszövetség elhatározta, hogy a megszállt területen egyetlen vonatot sem indít. Nagybecskerekben a szerbek az egész intelligenciát letartóztatták. Pancsova, egész Baranya, Tolna és Somogy megyék csatlakoztak a sztrájkhoz.

* A Református Kör választmánya legutóbbi gyűlésén kimondotta, hogy folyó évi március 2-től kezdődőleg minden második vasárnap délután a jelen kort foglalkoztató nagy kérdésekről a hívek tájékoztatása és felvilágosítása végett sorozatos előadásokat tart. A program megállapítása folyamatban van s mihelyt a kiküldött bizottság azt véglegesen megállapította, azonnal közzéteszi. A választmány bölcsen cselekszik, mikor a bizonytalanság hullámain hanykódó lelkeket helyes fel fogásra és meggyőződésre vezetni törekszik. Éppen ezért már ezennel is fel hívjuk a református hívek s általában az érdeklődők figyelmét.

* A Katholikus Népszövetség táncestélye. Farsang utolsó napján, március 4-én, huszhatyó kedden a Katholikus Népszövetség táncestélye fejezi be a farsangot. A táncestélyt megelőzőleg a Patkó-zeneiskola rendez a Népszövetség keretében rendkívül érdekes hangversennyel egybekötött vig ünnepélyt, melyen zene- és énekszámokon kívül táncszámok és egy kedves humoros egyfelvonásos szerepelnek a műsoron. A meghívók elkészültek, a népszövetségi tagok részére ma veszik át a csoportvezetők a Hitelszövetkezet közgyűlése után. Jegyek előre váltthatók a Tiszántúli kiadóhivatalában szerdától kezdve. Zöllye ára 4 korona 50 fillér, támlásszék és közép erkély 3 korona 50 fillér, oldal erkély 2 korona 50 fillér. A tiszta jövedelem fele a Katholikus nővédő egyesület anyai- és csecsemővédő intézeté.

* A pénzügyi tisztviselők országos egyesületének nagyváradi körzete mai napra tervezett tisztújító közgyűlését holnap, hétfő délután fél 5 órára halasztotta el. A közgyűlést a városháza közgyűlési termében tartják meg.

* 6000 méter szövet érkezett a városi műhely részére. A hatósági ruha és cipőgyár szépen funkcionál. A városi üzlet nagy forgalmat bonyolít le és különösen sok gyermekruhát ad el. Lukács Ödön, a közüzem megalapítója most 6000 méter elsőrangú szövetet szerzett be a gyár részére, amelyből kizárólag csak felnőttek számára készítenek tavaszi öltönyöket. A főjegyző úgy tervezi, hogy egy héten belül már forgalomba is kerülnek az első készítmények, egy teljes férfi öltönynek az ára 236 korona lesz.

* Pénzügyi közgyűlés. Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja Nagyvárad egyik régi, kitűnő pénzügyi: a Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági bank 46. évi rendes közgyűlését, amelyen beszámol az elmúlt év üzleti eredményéről.

* Eljegyzés. Fried Szerénka és Lelkovits Manó jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

* Alapítvány Fleichhacker Hugó nevére. Az a hálás és lelkes társaság, amelyben Fleischhacker Hugó olyan rokonszenves szerepet játszott, elhatározta, hogy nevére alapítványt tesz. A mozgalmat a régi Kányavár asztaltársaság tagjai indították meg s kimondták, hogy a fű kereskedelmi iskolában 5000 koronás alapítványt létesítenek, amelynek kamatait mindig a legjobb tanuló fogja kapni. A Polgári Takarékpénztár tisztviselőikara szintén tervbe vette, hogy egy alapítványt tesz, ennek részleteit a napokban beszélik meg.

* Nem két milliárd, hanem ötszáz millió. Budapestről jelelik: Megirtuk lapunkban, hogy a protestáns küzvélemény egy része az 1848. évi XX. t. c. végrehajtása kapcsán nem kevesebb mint két milliárd koronát követel az államtól. Ez a nem is képzelt összeg nagyon meglepte a kormányköröket. A protestáns társadalmi többsége távol áll e követeléstől, amelyet Balhazár Dezső, debreceni püspök vetett fel. A protestánsok hatalmas többsége nem azonosítja magát a püspökkel, igazságos kielégítést, nem két milliárd koronát, hanem ennek éppen a negyedrészt, ötszáz milliót kér.

* Borbélyiparosok gyűlése. Felkérem az ipartestület összes borbélyiparosait, hogy fontos szakmai ügyben vasárnap, azaz 23-án délután 5 órakor a szokott helyen értekezletre teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

* A NAC. fothallszakosztálya ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a városházán ülést tart. Minden szakosztályi tag és fothalljátékos pontosan jelenjék meg.

* Nem nyitják ki vasárnap a városi élelmiszer üzleteket. Tudatom a város közönségével, hogy a kormányrendelettel megállapított vasárnapi munkaszünet folytán és a Munkás Tanács kívánságához képest folyó hó 23-tól kezdődőleg az összes városi élelmiszerüzletek vasárnap egész nap zárva maradnak. Nagyvárad, 1919. február 22-én. Lukács Ödön polgármesterhelyettes.

* Hajnalban árusítják a húst. A közéleti mezési hivatal elrendelte, hogy a hatósági húsüzletek reggel 6 órakor nyissanak. Ez az intézkedés — talán mondanunk sem kell — lehetetlen helyzetet teremt. Eddig, amikor 7 órakor nyitottak a hentesek, már fél négykor ott ácsorogtak az ajtó előtt a szegény asszonyok és gyerekek. Ha már most 6 órakor lesz a nyitás, legalább is félháromkor meg kell kezdeni az ácsorogást. Ezt pedig senki sem bírja. Sem azok a nők, akiknek nincsen alkalmazottjuk és ők maguk kénytelenek sorba állni, sem pedig a cselédeket tartó családok, mert egy szobalány vagy szakácsnő sem hajlandó hajnalban három órától hatig ácsorogni, hattól kilencig pedig tolnakodni. Felhívjuk Lukács Ödön főjegyző figyelmét erre a lehetetlen állapotra és kérünk haladéktalan intézkedést.

* Tőzsde. Osztrák Hitei 667—670, Magyar Hitei 960—972, 4 százalékos Koronajáradék 91—91.75, Jelzálog 512—517, Lezártató 610—622, Fabank 822—833, Róma 950—963, Közuti 601—592, Államvasut 1022—1030, Kereskedelmi bank 4445—4455, Hazai takaréki 18005—18045, Concordia 642—645, Általános köszén 2100—2150, Salgó 1028—1032, Urikány 895—899, Ganz 3015, Adria 1910—1945, Atlantica 1350—1335, Levante 1215—1225, Nasici 2970—3000.

* Hirdetmény. Bitangóságban találtatott 2 darab verestarka ökör, igazolt tulajdonosuk a rendőrségen (városháza, földszint 7. szám alatt) 21 napon belül annál is inkább jelentkezzék, mert ellenesetben a jószágokat nyilvános árverésen fogom eladni. Nagyvárad, 1919. február 22. Dr. Szentmiklósy rendőrbíró.

* Külföldi bevásárló utjáról a napokban tért haza LEICHTNER szűcs, ki óriási vásártétkben magával hozta az összes szörme-újdonosságokat, u. m. kék rókát, alaska rókát, fehér rókát s a többi szörme különlegességet, melyeknek ár-árúsítását leszállított árban a mai napon megkezdte. Rimanóczy-utca 2. Telefon 1656.

Színház.

A színház műsora:

Vasárnap délután: Erdészleány.
Vasárnap este: Szambul rózsája.
Hétfő: Görög rabszolga.
Kedd: Az ördög.
Szerda: Trubadur.
Csütörtök: Majd a Vicz.
Péntek: Ezred apja.
Szombat d. u.: Válás után.
Szombat este: Éva.
Vasárnap este: Liliom. (Egy csirketogó élete és halála. (Regény.)

Tamás—Lorber—Harsányi hangversenye. Soha még oly óriási érdeklődés nem nyilvánult hangverseny iránt, mint amilyen e hó 25-én fél 7 órakor lesz a Katholikus Kör dísztermében. Ugyanis akkor tartják Lorber Piccola hangverseny énekesnő és Tamás Alfréd a Szigligeti színház nagytehetségű opera-baritonistája ária és dalestélyüket. Műsorukon a Pillangókisasszony, Tannhäuser, Faust, Traviata és Büvös vadász operák áriái és Toati, Schubert, Nosedá, Newwin, Becker legszebb dalai szerepelnek. A számokat Harsányi zongoraművész kíséri, aki még Liszt, Chopin és Brahms műveiből ad elő. A város előkelő, műértő közönségének végre egy oly klasszikus hangversenyben lesz alkalma gyönyörködni, amelynek már oly régen érzte hiányát. A még meglevő jegyeket a Hegedüs hírlapiroda árusítja.

Ördög a B) bérlők általános kívánságára kedden kerül műsorra.

Horthy Dezső fuvarozási vállalata Nagyvárad, Petőfi-u. 7

Telefon: 609.

Elvállal szállításokat minden szakmába.

Telefon: 609.

Majd a Vicát Gábor Andor mulatságos vigjátékát csütörtökre tervezi a színház a főszerepekben a gróf párral, Körössi Jucival, Szigetivel, Stollal és Váradi Lajossal.

Éva. Lehár kitünő operettje szombat este megy.

Liliom, egy esirkefogó élete és halála. A budapesti vgszínház példájára felteveniti a Szigeti Színház is Molnár Ferenc legpótitikusabb művét, mely vasárnap este kerül színi színpadra új betanulással.

MEGNYILT

A NŐI ÉS GYERMEKDIVATÁRUHÁZ
Nagy Sándor utca 1. sz. a.

Női hímzett sifon ingek 75 koronától, női se-lyem harisnyák 38 koronától, gyermek harisnyák minden nagyságban 12 koronától kezdve
Tisztelettel
Klein Sándor

MOZI.

Földes Imre drámája az Apollóban. Kedves és ragyogó színházi emlék Földes Imre megragadó forradalmi drámája, a Császár katonái, amely hosszú időn át kivételes ékessége volt minden repertoárnak. A grandiózus magyar színházi mű filmre került és a főváros legkedveltebb filmszínészei vállalták a főszerepeket, köztük Körösmendi Kálmán, dr Erdélyi Géza, Gere Zsigmond, Körfi Ida. A pompás film előadási jogát megszerezte az Apolló és ma mutatja be a Császár katonáit közönségének.

Fényes új műsor premierje lesz ma az Uránia színházban. A Hegyek alján címmel kedves, finom romantikus tirol drámát tűztek előadásra, a legtipikusabb bécsi filmet, amelynek mindenütt nagy sikere volt. A vezetőszerepeket Emil Höfer, Fritz, Kampers, Franz, Seitz és Sophie Strelow ismert bécsi színészek alakítják.

Gunnar Tolness a világhírű dán színész megrázó drámai erejű szerepet játszik az Arany sziv című klasszikus Nordisk darabban amelyet mai új műsora meglepetésül hoz színre a Vigadó mozgószínház. A film egyike a legértékesebb újdonságoknak. A műsor mindegyik száma szenzáció.

URÁNIA mozgó- színház	23-24-én Hegyek alján Hétköznap 1/24, szombat, vasárnap 2 órai kezdettel.
------------------------------------	--

VIGADÓ mozgó- színház	23-24-én Arany sziv Hétköznap 1/24, szombat, vasárnap 2 órai kezdettel.
------------------------------------	--

APOLLÓ mozgó- színház	23-24-én A császár katonái Hétköznap 1/24, szombat, vasárnap 2 órai kezdettel.
------------------------------------	---

Főszerkesztő: **DR KUGLER JÓZSEF.** Felelős szerkesztő: **HILF LÁSZLÓ.**

Miadó tulajdonos: Szent László-nyomda r.-t.

ÉPÜLET ÉS

BUTOR ASZTALOS

munkálatokat szakszerűen s jutányosan készít

DENGELEGI LAJOS

Vámház-u. 16. Telefon 498.
Telefon hívásra elmegyek.

KOZMETIKAI INTÉZETEMET

Értesitem a tiszteit hölgyeket, hogy áthelyeztem, ugyanabban a házban a lépcsőházi följárattal szemben, 1. emelet 2., hol jobban módomban áll a hölgyeknek **diszkréciót és kényelmet biztosítani.** — Külön **manikűr uraknak és hölgyeknek.** Szépséghibák eltávolítását orvosilag, elismert szakértelemmel végzem **Külföldi parfümök és piperecikkek állandó raktára**

ÖZV. POLLÁK GERGELYNÉ,
Nagy Sándor-utca 4. szám.

Nagyszalontai járás főszoigabirójától.
347—1919 szám.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett mezőbaji községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **1. évi március hó 11-én d. u. 5 óráig** annál inkább is terjesszék be, mivel a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A községi jegyző javadalmazása:
Kétszépénfizetés 1887 korona.
12 hold 1242 □ öl szántóföld haszonélvezet.

Természetbeni lakás és kert.
Iroda-átalány 84 korona.
Kézbiztosi általány 80 korona.
Takarítási általány 20 korona.
Marhalevél kezelésből befolyó jövedelem.
A választást 1. évi március hó 12-én d. e. 11 órakor fogom megejteni Mezőbaji község-házánál.
Nagyszalonta, 1919 február 17.

Varga Ákos
h. főszoigabiró.

283

Eladó esetleg bérbeadó

Nagyváradon a város központjában levő Zander-féle orvosi berendezés összes gépekkel, felszerelésekkel, tartozékokkal, üzemképes állapotban. Bármikor megtekinthető. Érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a lulirottnál.

Dr FLEISCHER LAJOS
ÜGYVÉD. NAGYVÁRAD,
SZÉCHÉNYI-TÉR 1. SZ.

Disz-sirhelyek

tervezését, építését, valamint építési szakmában végző mindenemű munkálatokat u. m. új építkezéseket, kisebb és nagyobb átalakításokat, beton és vasbeton munkálatokat, tervek s költségvetések készítését előnyösen vállal:

DENDERLE VILMOS és TÁRSA

épitési irodája. Iroda Uri-u. 4.
TELEFON: 468.

Tudomására hozom Nagyvárad és Biharvármegye közönségének, hogy a 15 év óta fennálló

„ÓRANGYAL” temetkezési-üzletet átvettem, hol minden igénynek megfelelő koporsók, szemfedők, sírkoszorúk állandóan nagy választékban a legolcsóbban kaphatók. Ugyanott asztalosmunkák a legolcsóbban elvállaltatnak. Kérve a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, maradok

tisztelettel:

Maklár Gyula,
Rákóczi-ut 24. szám.

ELADÓ:

Egy új emeletes sarokház a Rákóczi-uton.
Egy szép modern ház 740 □ öl területtel parkírozott kúrtal a Lukács György-utca elején.
Egy szép uriház a Szent János-utca elején.
Egy bérház a Szaniszló-utcában.
Egy bérház a Teleky-utcában.
Egy sarok bérház több üzletelhelyiséggel, italmérési joggal a piachoz közel.
Nagysötétágon Báródombon 24 hold szántóföld, egy része őszi vetéssel van bevetve, ebből 2 hold beültetett szőlő, gazdasági épület és felszereléssel.
Ugyancsak Nagysötétágon 14 hold beültetett szőlő lakóházzal és felszereléssel, 10 hold mintaszőlő 600 hkt. hordókkal és 300 hkt. szüretelő kádakkal és teljes felszereléssel, hozzá 2 szoba, fürdőszoba, telefon.
Ettől különállóan 600 kis hold szántóföld, részben be van vetve, gazdag felszereléssel és gazdasági épületekkel eladó vagy bérbé kiadó.

Értekezni: **FELEDI SÁNDOR**
általános kereskedelmi irodájában
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 9.
TELEFON: 16—95 SZ.

Marcsicsek Ferenc

államilag képesített szőlő-és borkezelő-kádármester.

Nagyvárad, Pál-u. 3. sz. (Olaszi-rész)

Elvállalok új és ócska hordók készítését és javítását. Borpince berendezést, borkezelést, borderítést és hibás borok preperálását. Szőlőtelepítéseknel, szőlőfajok megválasztásánál a talaj fizikai összetétele és fekvése szerint felvilágosítással szolgállok.

◆ **APRÓ HIRDETÉSEK.** ◆

Minden szó ára 10 fillér, vastagabb betűvel 30 fillér. Legkisebb apróhirdetés ára 4 korona. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Felvételnek: a Tiszántúli kiadóhivatalában (Szilágyi Dezső-utca 5. szám), a Hegedűs hírlapirodában és a Központi Újság és Jogirodában.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, quiszertint Vár, Fő-épület 37. szám alatt önálló épület- és butor-asztalosműhelyt nyitottam. Szives pártfogást kér RITZL ANTAL.

Intelligens
jó modoru középkorú keresztyény urind, ki a német nyelvet is bírja, előkelő üzletben felvételek. — Cím Hegedűs Hírlapirodában.

Miniszterium
által vizsgázott műker-tész, kinek bel- és kül-földi tapasztalatai vannak oly iz. családba nőszülne, mely önállósításhoz segítené. Leveleket „Műkertész” jellegre a Hegedűs Hírlap-irodába.

Likör
és ramkomposítók, Chartreuse, Benediktiner, Allasch, Meggy stb. essentliák. Törköly, Szil-várlum, Seprő, Cognac-úronatok használati utasítással a legfinomabb minőségben kaphatók: Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7—B.

Poloskairtó
Bekinn biztos, kiprobált, megblizható poloskák ir-tására. Kis üveg 4 K, középüveg 8 K, nagy üveg 14 K. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7—B.

Báthory-utca 26 sz. alatt **Fuvarozási vállalatot létesítettem**

Elvállalom áruknak, fá-nak állomáshoz vagy az állomástól való szállítá-sát, szükség esetén saját száraz raktáramban való elhelyezését, továbbá va-gon áruk beraktározá-sát és széjelosztását szerény díjazás mellett, miután raktáramba ipar-vágány vezet. Költöz-tetést elővigyázattal eszközlök és vidékről vagy vidékre is elvállalok. Szives pártfogást kér

Schwartz Jenő
Báthory-u. 26 sz.
Telefon: 15-63.

Bárkinek,
ha lisztet és tojást ad hozzá, frissen készítek géppel finom s többféle levelesztztákat, makka-rónt és tarhonyát, kilogramját az illető laká-sán 2 koronáért, a la-kásomon, Aradi-ut 2. sz. I. épület földszint, 1 koronáért.

TUDJA
hol szerezz be olcsón ékszer-szükségletet ?!!!
Kossuth-u. 7. sz. a.,
KOHN HENRIK
órász és ékszerész.

Kiszolgálásban
gyakorlattal bíró keresz-tény kisasszonyok fel-vételnek Fehér keztűs üzletében, Bémer-tér.

Száraz
vágott
tűzifát
azonnal szállit
Schwartz József
és fiai.
Báthory-u. 26. sz.
Telefon: 1563.

Francia és angol
eredeti parfüm-különle-gességek, L'origan, Fleur D'Amour, Safranor, Asta Nelson, Ceur de Janette, Californian Poppy, ugyszintén az összes virág-illatok megérkeztek és dekáknént kimérve kap-hatók: Farkas István Apolló drogeriájában.

Tavaszi
szepiők, májfoltok, bőr-rosszág, kiütés, mit-troszerek ellen biztos az IPO-krém. Ára 5 kor. is szappan Vlóra át-teső ára 6 korona. Kap-ható Farkas István Apolló drogeriájában, Rákóczi-ut 7—B.

Fényképészeti
eszközök, papírok, vegy-szerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7—B.

Ha igazán kellemesen
akar mulatni

hozassa meg a most legújabbban megjelent

„UJVÁRI TELEFONÁL”

című kétoldalas, tréfás, kacagtató hanglemezt

Ára: 6 darab ócska, lejátszott hanglemez.

Ezen lemez pénzt nem kapható.

Ujvári Károly e lemezen ugyancsak meg-kacagtatja a hallgatóit. Elejétől végig koltra neveltető!
Kizárólag csakis

W Á G N E R

„Hangszernagyáruház”-nál
Budapest, József-körut 15. Flók: IX., Ráday-utca 18.

A világhírű „Favorit” hanglemezzgyár főraktára
Beszélőgépek 900 koronától 1500 koronáig.
Fényképes dalszöveges lemez- és hangszerárjegyzék ingyen



KOPORSÓK, temetkezési felszerelések

nagy választékban legelőnyösebben beszerezhetők.

Temetésrendezések igen szép üveges gyászkocsi-használat, hullaszállítások

kedvező módon végezethetők az elismert szolid keresztény

Szent László temetkezési vállalatnál Nagy-vár, Teleky-utca 34. szám.

(A református templom mellett) — Szükséglet esetén tessék a céget biza-lommal felkeresni.

TELEFON: 14—82.



VISZKETEGSÉGET,
sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr. FLESCH-féle törvényesen védett

„Skaboform”-kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig ere-deti pecsétes dr. Flesch-félet kérjünk.

Próbátégely 4 K, nagy tégely 6 K, családi adag 15 korona.

Nagyvár és vidéke részére főraktár:

„CSILLAG”-gyógyszertár
Hlatky Endre-utca (Zöldfa-u.)
Nagyváradon.

Kapható továbbá Hegedűs Rezső „Szent László” gyógyszertárában, Sebastyén Arthur „Diana” gyógy-szertárában, Kain Eszter „Arany-sas” gyógyszertárában.

Eladó
szólóoltványok

1 és 2 évesek

amerikai és hazai vesszők

Arjegyzéket küld és telepítéseket vállal:

Molnár Mihály
Abaujszántó.

MEGNYILT !!

A Bihari Gép- és Fémipartelep
Nagypiac-tér 14. (Droszlán gyógytár mellett)

Mezőgazdasági és ipari gépek, cséplő-garnitúrák, szakekék, sorvetőgépek, fű-kaszálók, darálók, morzsolók, kész lisztőrőlmalmok.

Üzemszükségleti cikkek, tömlé-tési anyagok, szállag- és kör-fűrészek, gépalkatrészek, közlő-művek és minden mezőgazda-sági és iparüzem-szükségleti cikkek nagy raktára.

Modern gépjavitó és lakatosműhely!